AÜ SBF – KAMU YÖNETİMİ II

İDARE HUKUKU (I) DÖNEMSONU SINAVI

15.1.2004, Cumartesi, 1200

Yanıtlarınızın, <u>olaydaki verilere dayalı</u>, <u>gerekçeli</u>, ve <u>okunaklı</u>, <u>dönem boyunca geliştirdiğimiz</u> bilgileri de kullanacak şekilde olmasına özen gösteriniz.

Süre 120'

<u>**OLAY I:**</u> (Basında yer alan bir olaydan değiştirilerek <u>kurgulanmıştır</u>. Sorular yanıtlanırken bu kurgu ile sınırlı kalınacaktır.)

Alanya'da on bir yaşındaki Alman turist L'nin öldürülmesinin ardından 3 Ocak 2005'te toplanan Alanya Belediye Meclisi, "işyeri açacaklardan sabıka kaydı istenmesi" kararını aldı.

Kararın görüşmelerinde, "Alanya'da yaşayan hemşehrilerimizin güvenle alışveriş yapabileceklerini varsaydıkları işyerlerinde kimlerle karşılaşacaklarından emin olmalarını istiyoruz. Alanya bir turizm kentidir, Alanya'daki ticari hayat ve hassasiyetlerle Türkiye'nin diğer bölgelerindeki ticari hayat ve yaşamın dengeleri aynı değildir. .... Kanunlarda belli bir yıldan fazla hüküm alanlar devlet memuru olamaz diyor. Sonuçta esnaflarımız da halka, yani kamuya hizmet eden, verdiği vergi ile de kamunun görev alanının bir parçası olan kişi ve kurumlardır" gerekçeleri getirilmiştir.

Belediye Meclisinin bu kararından sonra Alanya Belediyesine, kuaför dükkanı ruhsatı almak için başvuran, dokuz yıl önce işlediği gasp suçu nedeniyle beş yıl cezaevinde yatmış ve şartla salıverilme yasasından yararlanarak tahliye edilmiş olan MÇ'nin başvurusu, istenilen sabıka kaydı incelendikten sonra reddedilmiştir.

Sorular

- 1. Olayda kullanılan idari işlevi belirleyiniz (5 p.). ("....dır çünkü ... ")
- 2. Olaydaki idari birimin teşkilat içindeki yerini ve niteliğini belirleyiniz (10 p.).
- **3.** Meclis kararının, anayasadaki düzenlenmiş olan haklardan hangisi ile ilgili olduğunu madde numarası belirterek saptayınız (5 p.) (Gerekçeye yazmanıza gerek).
- **4.** Yeni Belediye Kanununa göre, alınan karar üzerinde <u>idari makamların</u> denetim imkanını, ilgili maddeyi de dayanak göstererek belirleyiniz. Bu konuda eski sistem neydi? (10 p.)
- **5.** MÇ'ye işyeri açma ruhsatı verildiğini ve bir yıl sonra da bu ruhsatın kaldırıldığını varsayalım. MÇ, "kazanılmış hak" iddiasında bulunabilir mi? (10 p.)
- **6.** İşleminin hukuka uygunluğunu, aşağıda aktarılan mevzuatı ve idare hukuku ilkelerini gözönünde bulundurarak değerlendiriniz (20 p.). Bu soruyu yanıtlarken, idarenin "meclisin karar alma konusundaki takdir yetkisi denetlemez" gibi bir savı olduğunu da bir olasılık olarak değerlendirin.

İlgili Mevzuat :

14.6.1989 tarih ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun

Madde 3 - İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatını vermeye aşağıdaki merciler yetkilidir:

... b) Belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm işyerleri ve işletmelere belediyeler,

Madde 4. 3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacakbeyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.

- a) İnsan sağlığına zarar vermemek,
- b) Çevre kirliliğine yol açmamak,
- c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.

İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik (RG. 9.4.1989)

Madde 7- Yetkili mercilere verilen başvuru formu üzerine yapılacak incelemelerde aşağıdaki kriterler esas alınır.

- a) İnsan sağlığına zarar verilmez.
- b) Tesis edilmiş yapıya, tarihi, turistik ve kültürel değerlere hasar verilmez ve çevre kirliliğine yol açılmaz.

.

- c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayollan, imar, kat mülkiyeti ve doğanının korunması konusundaki düzenlemelerle ilgili olarak;
  - 1) İşyerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili tüzüklere göre gerekli önlemlerin alınmış olması,
  - 2) 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun kapsamına giren gayrimenkullerin kütükte mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde sinema, tiyatro, kahvehane, gazino, pavyon, bar, kulip, dans salonu ve benzeri eğlence ve toplantı yerleri ile firin, lokanta, pastahane, süthane gibi gida ve beslenme yerleri ve imalathane, boyahane, basımevi, dükkan, galeri ve çarşı gibi yerler konusunda kat maliklerinin oy birliği ile karar almış bulunması,
  - 3) Özel yapı şeklini gerektiren firin, sinema, tiyatro, otel, hamam, sauna, diğün salonu gibi işyerleri için, yapı kullanma izini belgesinin temin edilmiş olması
  - 4) Otel, gazino, kahvehane, içki yerleri, bar, tiyatro ve sinema gibi umuma mahsus istirahat ve ğlence yerleri için, işyeri açacak kişinin, gene asayiş ve güvenlik yönünden aran şartları haiz bulunması,
  - 5)Karayolları kenarındaki işyerleri için, karayolu trafik güvenliğinin yeterince sağlanmış olması,
  - 6) Yangın ve patlama tehlikesine karşı olmak üzere yapılacak güvenli bir elektrik tesisatı yanında, ilgili mevzuatın öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmiş bulunması,
  - 7) Otel, lokanta, kahvehane, gazino, pastahane ve benzeri şyerleri için; bunların LPG depo ve satış yerleri ile parlayıcı, patlayıcı yanıcı, kakıcı maddeleri satıldığı, depolandığı yerlerin bitişiğinde bulunmaması,
  - 8) kahvehane, bar, pavyon gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan diğer işyerlerinin; okul, yurt, cami, bina ve tesislerinin mevzuatın öngördüğü ve bunları etkilemeyecek uzaklıkta bulunması, şarttır.

<u>OLAY II</u>: Ankara Üniversitesi Cebeci Yerleşkesinde 6 Ocak tarihinde, Siyasal Bilgiler Fakültesi Konferans Salonu'nda gerçekleşmesi planlanan bir konferansa bir grup öğrencinin tepki göstermesi üzerine, olaylar yaşanmış taş ve sopaların kullanıldığı kavgada yaralananlar olduğu gibi bazı arabaların da camları kırılmıştır. Olaylar, polisin müdahalesi ile sona ermiştir.

Aşağıdaki soruları olaylar, öncesinde, sırasında ve takip eden günlerde polisin yerine getirdiği hizmeti akılda tutarak yanıtlayınız.

Sorular:

- 7. Olaylar öncesinde, sırasında ve ardından yerleşke girişinde ve içinde faaliyette bulunan polisin *kolluk faaliyetinin türünü* çeşitli durumlara göre değerlendiriniz? (15 p.)
- **8.** Kolluk yetkisinin kullanımında dikkat edilmesi gereken ilkeleri sayınız (5 p.).
- 9. Üniversite/Fakülte alanında polisin faaliyette bulunabilmesine ilişkin genel bilgileri veriniz (10 p.).

SORU 10: Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in imzasıyla valiliklere gönderilen Genelgede, ilk ve orta dereceli okulların 19 Ocak 2005 Çarşamba günü başlayacak yarı yıl tatiline 14 Ocak 2005 Cuma günü girmelerinin kararlaştırıldığı belirtilerek, sözkonusu okullarda ikinci yarıyılda 2.5 gün fazladan öğretim yapılacağı duyuruldu. Milli Eğitim Bakanlığı Genelgesinin hukuki niteliğini ve idari dava konusu olabilecek bir işlem olup olmadığını değerlendiriniz (10 p.).

Başarılar Dr. Onur Karahanoğulları